

NARODOWY
BANK POLSKI

Styczeń–luty 2023 r.

Przegląd Spraw Europejskich

Styczeń–luty 2023 r.

Przegląd Spraw Europejskich

Departament Zagraniczny
we współpracy z Departamentem Stabilności Finansowej
Warszawa, 2023 r.

Materiał opracował:
Departament Zagraniczny
we współpracy z Departamentem Stabilności Finansowej

Autorzy:
Agnieszka Alińska
Agnieszka Brewka
Magdalena Gąsior
Anna Dobrzańska
Małgorzata Kloc-Konkołowicz
Anna Maciejewska-Dymel
Jarosław Michalewicz
Martyna Migąła
Adrian Przerzywacz
Paweł Smaga
Joanna Surała
Honorata Wyganowska

Redakcja:
Magdalena Gąsior

Przegląd opracowano na podstawie informacji dostępnych na stronach internetowych: Komisji Europejskiej, Rady Unii Europejskiej, Rady Europejskiej, Parlamentu Europejskiego, Europejskiego Banku Centralnego, Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego, Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego oraz serwisu internetowego www.euractiv.com.

Narodowy Bank Polski
00-919 Warszawa
ul. Świętokrzyska 11/21
nbp.pl

© Copyright Narodowy Bank Polski, 2023

Spis treści

Najważniejsze w numerze	4
1. Komisja Europejska	5
1.1. Chorwacja w strefie Schengen	5
1.2. Wejście w życie rozporządzenia w sprawie subsydiów zagranicznych zakłócających rynek wewnętrzny	5
1.3. Pierwsza i druga emisja obligacji UE w 2023 r.	6
1.4. Zatwierdzenie polskiego programu pomocy państwa dla przedsiębiorstw z sektora turystyki działających przy granicy polsko-białoruskiej	7
1.5. Zimowe prognozy gospodarcze	7
1.6. Komunikat KE z okazji drugiej rocznicy utworzenia Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności	8
1.7. Porozumienie w sprawie stosowania protokołu irlandzkiego	9
2. Eurogrupa	11
2.1. Posiedzenie Eurogrupy 16 stycznia	11
2.2. Posiedzenie Eurogrupy 13 lutego	12
3. Rada Unii Europejskiej	13
3.1. Posiedzenie Rady ds. Gospodarczych i Finansowych 17 stycznia	13
3.2. Priorytety prezydencji szwedzkiej w obszarze gospodarczo-finansowym	13
3.3. Posiedzenie Rady ds. Gospodarczych i Finansowych 14 lutego	15
4. Rada Europejska	16
4.1. Nadzwyczajne posiedzenie Rady Europejskiej 9 lutego	16
5. Europejski Bank Centralny	17
5.1. Chorwacja w strefie euro	17
5.2. Nowe wskaźniki klimatyczne	18
5.3. Posiedzenie Rady Prezesów EBC 2 lutego	19
5.4. Publikacja skonsolidowanych danych bankowych	21
5.5. Zmiany oprocentowania niektórych depozytów niezwiązanych z polityką pieniężną	21
5.6. Opinie EBC na temat projektów krajowych i unijnych regulacji w zakresie bankowości centralnej i rynków finansowych	21
6. Europejski Urząd Nadzoru Bankowego	23

6.1. Raport w sprawie wymogu pokrycia płynności	23
6.2. Raport dotyczący minimalnego wymogu w zakresie funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowalnych	23
6.3. Rozpoczęcie testów warunków skrajnych sektora bankowego w UE	25
7. Europejska Rada ds. Ryzyka Systemowego	27
7.1. Raport Doradczego Komitetu Naukowego w sprawie dwóch instrumentów stosowanych przez banki centralne w kontekście stabilności finansowej	27
7.2. Raport i zalecenie ESRB w sprawie ryzyka na rynku nieruchomości komercyjnych	28
7.3. Raport na temat ograniczania ryzyka cybernetycznego	29
Zapowiedzi wydarzeń w marcu 2023 r.	31
Spis skrótów	32

Najważniejsze w numerze

- **Zimowe prognozy gospodarcze**

Komisja Europejska (KE) podwyższyła prognozy wzrostu gospodarczego na 2023 r. do 0,8% w UE i 0,9% w strefie euro, natomiast prognozy wzrostu PKB na 2024 r. się nie zmieniły (1,6% dla UE i 1,5% dla strefy euro). Jednocześnie przewiduje się, że w związku z poprawą sytuacji na rynku energii inflacja spadnie (w UE do 6,4% w 2023 r. i 2,8% w 2024 r., a w strefie euro do 5,6% w 2023 r. i 2,5% w 2024 r.).

[więcej w pkt 1.5](#)

- **Priorytety prezydencji szwedzkiej w obszarze gospodarczo-finansowym**

W dniu 1 stycznia 2023 r. rotacyjne przewodnictwo w Radzie Unii Europejskiej (UE) objęła Szwecja. Priorytetami – zgodnie z mottem *Bardziej ekologiczna, bezpieczniejsza i bardziej wolna Europa* – są: bezpieczeństwo, konkurencyjność, zielona transformacja i transformacja energetyczna, wartości demokratyczne i praworządność. Prezydencja działa w warunkach dużej niepewności gospodarczej, wysokiej inflacji, kryzysu energetycznego oraz rosnących stóp procentowych. Szwecja jest ostatnim państwem, które objęło prezydencję w ramach obecnego tria.

[więcej w pkt 3.2](#)

- **Raport i zalecenie ESRB w sprawie ryzyka na rynku nieruchomości komercyjnych**

Europejska Rada ds. Ryzyka Systemowego (European Systemic Risk Board, ESRB) opublikowała raport dotyczący zagrożeń na rynku nieruchomości komercyjnych (*commercial real estate, CRE*) oraz zalecenie w sprawie ograniczania ryzyka na tym rynku, skierowane do właściwych organów unijnych i krajowych. ESRB rekomenduje w szczególności: monitorowanie bieżących i potencjalnych czynników ryzyka systemowego na rynku CRE, zapewnienie odporności instytucji finansowych na ryzyko wynikające z tego rynku oraz przegląd regulacji makroostrożnościowych w UE pod kątem ograniczania ryzyka związanego z rynkiem CRE.

[więcej w pkt 7.2](#)

- **Raport na temat ograniczania ryzyka cybernetycznego**

ESRB opublikowała raport analizujący możliwości pomiaru i zarządzania ryzykiem cybernetycznym, które nasiliło się w ostatnim okresie. ESRB postuluje między innymi zwiększenie wymiany informacji o incydentach w cyberprzestrzeni oraz testowanie odporności systemu finansowego na materializację tego ryzyka.

[więcej w pkt 7.3](#)

1. Komisja Europejska

1.1. Chorwacja w strefie Schengen

Zgodnie z [komunikatem](#) KE 1 stycznia 2023 r. Chorwacja jako dwudzieste siódme państwo dołączyła do strefy Schengen. Po przystąpieniu do UE Chorwacja stosowała część przepisów Schengen, między innymi w zakresie kontroli na granicach zewnętrznych, współpracy policyjnej i korzystania z systemu informacyjnego Schengen. Pozostałe przepisy, w tym zniesienie kontroli na wewnętrznych granicach lądowych i morskich pomiędzy Chorwacją a członkami strefy Schengen, zaczęły obowiązywać od początku 2023 r. Kontrole na wewnętrznych granicach powietrznych zostaną zniesione 26 marca 2023 r., gdyż wymagają skoordynowania z harmonogramem Zrzeszenia Międzynarodowego Transportu Lotniczego (IATA) w związku ze zmianą sezonu lotniczego. Rok po pełnym wdrożeniu przepisów Chorwacja zostanie poddana ocenie zgodności z przepisami Schengen w zgodzie z rozporządzeniem w sprawie ustanowienia i funkcjonowania mechanizmu oceny i monitorowania.

1.2. Wejście w życie rozporządzenia w sprawie subsydiów zagranicznych zakłócających rynek wewnętrzny

Dnia 12 stycznia br. [weszło w życie](#) rozporządzenie Parlamentu Europejskiego (PE) i Rady UE 2022/2560 z dnia 14 grudnia 2022 r. w sprawie subsydiów zagranicznych zakłócających rynek wewnętrzny. Jego celem jest zapewnienie równych warunków funkcjonowania wszystkim przedsiębiorstwom działającym na jednolitym rynku europejskim. Rozporządzenie dotyczy wszystkich rodzajów działalności gospodarczej w UE i ma zastosowanie między innymi w takich sytuacjach, jak fuzje i przejęcia przedsiębiorstw oraz postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego. Przepisy rozporządzenia nadają KE uprawnienia do badania wkładów finansowych przyznawanych przez państwa spoza UE przedsiębiorstwom prowadzącym działalność gospodarczą w UE. Ponadto KE może wprowadzać środki kompensacyjne, jeśli stwierdzi, że takie subsydia zagraniczne zakłócają funkcjonowanie wewnętrznego rynku UE.

Rozporządzenie nakłada na przedsiębiorstwa obowiązek zgłaszania KE:

- koncentracji, w przypadku gdy spółka przejmowana, jedna z łączących się stron lub wspólne przedsiębiorstwo generują w UE obrót o wartości co najmniej 500 mln euro, a transakcja obejmuje zagraniczny wkład finansowy w wysokości co najmniej 50 mln euro;
- udziału w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego, jeżeli szacunkowa wartość zamówienia wynosi co najmniej 250 mln euro, a oferta obejmuje wkład finansowy z państwa spoza UE w wysokości co najmniej 4 mln euro.

W opisanych powyżej sytuacjach należy się wstrzymać z przeprowadzeniem koncentracji przedsiębiorstw lub udzieleniem zamówienia do czasu zbadania sprawy przez KE. W przypadku

naruszenia tego obowiązku KE może nałożyć grzywnę w wysokości do 10% łącznego obrotu danego przedsiębiorstwa. KE może również zakazać przeprowadzenia subsydiowanej koncentracji lub udzielenia zamówienia publicznego subsydiowanemu oferentowi.

Rozporządzenie w sprawie subsydiów zagranicznych upoważnia także KE, by z własnej inicjatywy badała inne sytuacje rynkowe oraz nakazywała zgłaszanie mniejsze koncentracje i postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, jeżeli podejrzewa, że udzielenie subsydium zagranicznego może zakłócić funkcjonowanie rynku wewnętrznego. Nowe przepisy przyznają KE szerokie uprawnienia do gromadzenia informacji niezbędnych do prowadzenia dochodzeń, w tym między innymi do wysyłania przedsiębiorstwom wniosków o udzielenie informacji oraz przeprowadzania inspekcji.

W przypadku stwierdzenia, że dane subsydium zagraniczne zakłóca funkcjonowanie jednolitego rynku, KE może przeanalizować negatywne skutki takiego zakłócenia, jednocześnie uwzględniając pozytywny wpływ subsydium na rozwój dotowanej działalności gospodarczej (tzw. test bilansujący). Jeżeli skutki negatywne przeważają nad pozytywnymi, KE może zastosować wobec przedsiębiorstwa objętego postępowaniem środki kompensacyjne lub zaakceptować zobowiązania zaproponowane przez to przedsiębiorstwo w celu zaradzenia zakłóceniu wywołanemu przez subsydium zagraniczne.

Rozporządzenie w sprawie subsydiów zagranicznych zacznie obowiązywać od 12 lipca br. Spoczywający na przedsiębiorstwach obowiązek zgłaszania koncentracji lub udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego wejdzie w życie 12 października br.

1.3. Pierwsza i druga emisja obligacji UE w 2023 r.

Dnia 24 stycznia br. KE [wyemitowała](#) – w ramach emisji ciągłej (*tap issuance*) – 30-letnie obligacje o wartości 5 mld euro z terminem zapadalności 4 marca 2053 r. Emisja ta była pierwszą transakcją konsorcjalną zrealizowaną przez KE w ramach obowiązującej od początku 2023 r. jednolitej metody finansowania. Zgodnie z nią KE – w imieniu UE – emituje „obligacje UE”, a nie obligacje dla poszczególnych programów finansowych.

Z kolei 14 lutego br. KE [wyemitowała](#) siedmioletnie obligacje o wartości 3 mld euro z terminem zapadalności 4 grudnia 2029 r. oraz dwudziestoletnie obligacje o wartości 4 mld euro z terminem zapadalności 4 listopada 2042 r.

Środki pozyskane z emisji zostaną wykorzystane na sfinansowanie programu odbudowy gospodarczej Next Generation EU (NGEU) oraz programu pomocy makrofinansowej UE dla Ukrainy (*macro-financial assistance+*, MFA+). W pierwszej połowie 2023 r. KE planuje pozyskać łącznie 80 mld euro z emisji obligacji UE, z czego około 70 mld euro ma przeznaczyć na NGEU, a około

10 mld euro ma przekazać Ukrainie w ramach MFA+. Do 14 lutego br. KE zgromadziła ponad 1/4 z planowanych 80 mld euro, dzięki przeprowadzeniu dwóch transakcji konsorcjalnych o łącznej wartości 12 mld euro oraz dwóch aukcji obligacji, z których pozyskała łącznie 8,2 mld euro

1.4. Zatwierdzenie polskiego programu pomocy państwa dla przedsiębiorstw z sektora turystyki działających przy granicy polsko-białoruskiej

KE [zatwierdziła](#) 26 stycznia br. polski program pomocy państwa o wartości 21 mln euro (100 mln zł), którego celem jest zrekompensowanie strat poniesionych przez sektor turystyki w okresie od września 2021 r. do końca czerwca 2022 r. w wyniku wprowadzenia przez Polskę stanu wyjątkowego i środków ograniczających w związku z kryzysem na granicy polsko-białoruskiej. Pomoc w ramach programu będzie miała formę dotacji bezpośrednich skierowanych do przedsiębiorstw z branży turystycznej, prowadzących działalność lub świadczących usługi na obszarze objętym stanem wyjątkowym.

KE stwierdziła, że powyższy program pomocy publicznej jest zgodny z unijnymi zasadami pomocy państwa, według których państwa członkowskie UE mogą rekompensować szkody, jakie przedsiębiorstwa lub sektory gospodarki ponoszą bezpośrednio w wyniku zdarzeń nadzwyczajnych. W ocenie KE sytuację na granicy polsko-białoruskiej można uznać za zdarzenie nadzwyczajne. W związku z tym KE uznała, że przedstawiony przez Polskę program rekompensowania strat bezpośrednio wywołanych kryzysem na granicy polsko-białoruskiej jest uzasadniony i proporcjonalny.

1.5. Zimowe prognozy gospodarcze

Według [zimowych prognoz gospodarczych](#) opublikowanych przez KE 13 lutego br. wzrost PKB w 2022 r. szacowany jest na 3,5% zarówno w UE, jak i w strefie euro, czyli odpowiednio o 0,2 i 0,3 pkt proc. więcej, niż przewidywano w jesiennych prognozach z listopada 2022 r. KE podniosła również prognozy wzrostu PKB na 2023 r.: z 0,3% do 0,8% w UE oraz z 0,3% do 0,9% w strefie euro. Prognozy na 2024 r. pozostały bez zmian – 1,6% w UE oraz 1,5% w strefie euro. Przewidywania dotyczące inflacji w porównaniu z szacunkami z listopada zostały nieznacznie obniżone.

W związku z poprawą sytuacji na rynku energii zakłada się, że inflacja w UE obniży się z 9,2% w 2022 r. do 6,4% w 2023 r. i 2,8% w 2024 r., a w strefie euro inflacja spadnie z 8,4% w 2022 r. do 5,6% w 2023 r. oraz 2,5% w 2024 r.

W dokumencie zwrócono uwagę na wiele pozytywnych zjawisk, które wystąpiły od jesieni 2022 r. Hurtowe referencyjne ceny gazu spadły poniżej poziomu sprzed wybuchu wojny Rosji z Ukrainą, do czego przyczyniło się ograniczenie zużycia gazu oraz dalsza dywersyfikacja źródeł jego dostaw. Ponadto sytuacja na rynku pracy jest dobra, a stopa bezrobocia w UE utrzymywała się do

końca 2022 r. na rekordowo niskim poziomie (6,1%). Nastroje gospodarcze stale się poprawiają, co może sugerować, że w pierwszym kwartale 2023 r. gospodarka UE uniknie recesji prognozowanej w listopadzie 2022 r. Wyzwaniem pozostają wysokie koszty energii i dalszy wzrost inflacji w styczniu, co osłabia siłę nabywczą gospodarstw domowych. W dokumencie podkreślono również, że dalsze zacieśnianie polityki pieniężnej w związku z utrzymującą się presją inflacyjną będzie miało negatywny wpływ na działalność gospodarczą i inwestycje.

Zdaniem KE niepewność związana z prognozami pozostaje wysoka, jednak ryzyko dla wzrostu gospodarczego jest bardziej zrównoważone. Wcześniejsze zagrożenia wynikające z pandemii i niedoborów gazu znacznie się zmniejszyły, natomiast źródłem niepewności pozostaje dalszy przebieg wojny Rosji z Ukrainą oraz inne napięcia geopolityczne.

KE podwyższyła prognozy wzrostu gospodarczego na 2023 r. do 0,8% w UE i 0,9% w strefie euro, natomiast prognozy wzrostu PKB na 2024 r. się nie zmieniły (1,6% w UE i 1,5% w strefie euro). Jednocześnie przewiduje się, że w związku z poprawą sytuacji na rynku energii inflacja spadnie (do 6,4% w 2023 r. i 2,8% w 2024 r. w UE oraz do 5,6% w 2023 r. i 2,5% w 2024 r. w strefie euro).

Prognozy gospodarcze dla Polski na lata 2023–2024:

- PKB: 0,4% w 2023 r., 2,5% w 2024 r.;
- inflacja (HICP): 11,7% w 2023 r., 4,4% w 2024 r.

1.6. Komunikat KE z okazji drugiej rocznicy utworzenia Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności

KE [przyjęła](#) 21 lutego br. komunikat (COM(2023) 99) z okazji drugiej rocznicy utworzenia Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (Recovery and Resilience Facility, RRF), będącego podstawą unijnego programu odbudowy gospodarczej NGEU. W komunikacie podsumowano dotychczasowe wyniki RRF oraz przedstawiono kolejne kroki mające wspierać dalszą realizację krajowych planów odbudowy (KPO) państw członkowskich UE.

W opublikowanym komunikacie zwrócono uwagę na konstrukcję RRF, która łączy krajowe plany reform i inwestycji z unijnymi priorytetami, między innymi w obszarze transformacji ekologicznej i cyfrowej. Według szacunków KE inwestycje finansowane z RRF w ramach NGEU mogą się przyczynić do wzrostu unijnego PKB o 1,5% w 2024 r.

W związku z przyjęciem przez PE i Radę UE rozporządzenia REPowerEU¹ KE oczekuje, że w najbliższych miesiącach państwa członkowskie uzupełnią swoje KPO o rozdziały dotyczące planu REPowerEU, którego celem jest szybkie uniezależnienie się UE od rosyjskich paliw kopalnych oraz zwiększenie wykorzystania czystej energii. Nowe reformy i inwestycje ujęte w tych rozdziałach będą finansowane z powiększonej puli środków RRF. Nowe reformy i inwestycje ujęte w tych rozdziałach będą finansowane z powiększonej puli środków RRF. Źródłem finansowania dodatkowych dotacji z RRF (w łącznej kwocie 20 mld euro), przeznaczonych na realizację celów REPowerEU, będzie unijny system handlu uprawnieniami do emisji CO₂. Państwa członkowskie będą mogły również przesunąć część lub całość (łącznie do 5,4 mld euro) alokacji pobrexitowej rezerwy dostosowawczej (*Brexit Adjustment Reserve*) oraz maksymalnie 5% środków z polityki spójności (łącznie do 17,9 mld euro) na działania realizujące plan REPowerEU. Ponadto reformy i inwestycje przedstawione w rozdziałach KPO dotyczących REPowerEU będą mogły być finansowane z puli niealokowanych środków pożyczkowych dostępnych w ramach RRF, wynoszącej 225 mld euro. Łączna kwota środków dostępnych dla państw członkowskich na realizację celów REPowerEU w ramach KPO to około 270 mld euro.

W załącznikach do komunikatu przedstawiono dwa narzędzia służące poprawie przewidywalności i przejrzystości wypłat z RRF. Pierwszym z nich są ramy oceny realizacji celów zawartych w KPO, które KE ma stosować przy rozpatrywaniu wniosków o płatność. Drugie narzędzie to metodyka ustalania kwoty, której wypłata ma zostać zawieszona w sytuacji, gdy państwo członkowskie tylko częściowo zrealizuje cele przewidziane we wniosku o płatność.

Do końca lutego br. KE wypłaciła państwom członkowskim łącznie 97 mld euro dotacji i 47 mld euro pożyczek w ramach RRF. Płatności zaliczkowe otrzymało 21 państw, a pierwsze transze dotacji i pożyczek w ramach regularnych płatności zostały wypłacone 11 państwom.

1.7. Porozumienie w sprawie stosowania protokołu irlandzkiego

Dnia 27 lutego br. przewodnicząca KE Ursula von der Leyen oraz premier Wielkiej Brytanii Rishi Sunak [ogłosili](#) zawarcie porozumienia dotyczącego wdrażania protokołu w sprawie Irlandii i Irlandii Północnej, tzw. [Windsor Framework](#). Porozumienie ma charakter wstępny i wymaga przyjęcia stosownych aktów prawnych zarówno przez UE, jak i Zjednoczone Królestwo.

Kompromis dotyczy kontroli przepływu towarów z wyspy Wielka Brytania do Irlandii Północnej. Zakłada on podział towarów na przeznaczone do obrotu na jednolitym rynku UE, które podlegają pełnym formalnościom celnym, oraz na towary przewożone przez zaufanych dostawców

---

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/435 z dnia 27 lutego 2023 r. zmieniające rozporządzenie (UE) 2021/241 w odniesieniu do rozdziałów REPowerEU w planach odbudowy i zwiększania odporności oraz zmieniające rozporządzenie (UE) 2021/1060, rozporządzenie (UE) 2021/2115, dyrektywę 2003/87/WE i decyzję (UE) 2015/1814.

(w ramach tzw. *trusted trader scheme*) do bezpośredniej konsumpcji w Irlandii Północnej. W przypadku drugiej grupy towarów będą stosowane znaczne ułatwienia proceduralne i kontrolne.

Zachowane zostaną zabezpieczenia wewnętrznego rynku UE. Zjednoczone Królestwo zobowiązało się do zapobiegania nadużyciom i przenikaniu na rynek UE towarów przeznaczonych do sprzedaży w Irlandii Północnej.

Porozumienie zakłada możliwość zastosowania przez rząd Wielkiej Brytanii (na prośbę członków Zgromadzenia Irlandii Północnej) tzw. mechanizmu *Stormont brake*. Umożliwia on niestosowanie zmian wprowadzanych do unijnej legislacji w Irlandii Północnej, jeśli mają one istotny i trwały wpływ na życie społeczności północnoirlandzkiej.

2. Eurogrupa

2.1. Posiedzenie Eurogrupy 16 stycznia

Podczas [posiedzenia](#) ministrowie rozmawiali o realizacji projektu cyfrowego euro oraz przyjęli [oświadczenie](#), w którym potwierdzono poparcie Eurogrupy dla wysiłków wszystkich instytucji europejskich i krajowych zaangażowanych w prace nad cyfrowym euro. W oświadczeniu zwrócono uwagę na potencjalną rolę cyfrowego euro we wzmacnianiu autonomii strategicznej UE oraz wspieraniu innowacji w sektorze finansowym. Jednocześnie podkreślono, że cyfrowe euro powinno być bezpiecznym, odpornym i powszechnie dostępnym środkiem płatniczym, stanowiącym uzupełnienie płatności gotówkowych oraz gwarantującym dostęp do pieniądza banku centralnego w warunkach wzmożonej cyfryzacji płatności. W ocenie Eurogrupy cyfrowe euro powinno służyć ochronie stabilności finansowej strefy euro, a jego wprowadzenie nie może osłabiać zdolności Europejskiego Systemu Banków Centralnych (ESBC) do zapewniania transmisji monetarnej i wypełniania mandatu dotyczącego stabilności cen oraz jego niezależności w tym zakresie. Ponadto zdaniem ministrów cyfrowemu euro należy zapewnić taki sam status prawnego środka płatniczego, jaki ma gotówka, a wszyscy końcowi użytkownicy w strefie euro powinni mieć dostęp do cyfrowego pieniądza banku centralnego. Wskazano przy tym, że cyfrowe euro zawsze, w całej strefie euro powinno być wymienialne na inne formy pieniądza, takie jak pieniądz gotówkowy i bankowy.

W przyjętym oświadczeniu zaznaczono, że Eurogrupa przedyskutuje – w rozszerzonym składzie – istotne implikacje, jakie cyfrowe euro może mieć dla państw UE spoza strefy euro. Ponadto odnotowano, że ministrowie z zadowoleniem przyjmują plany KE dotyczące przedstawienia w pierwszej połowie 2023 r. wniosku ustawodawczego proponującego ustanowienie cyfrowego euro i określenie jego głównych cech.

W trakcie posiedzenia dyskutowano również na temat koordynacji polityki fiskalnej, w tym środków łagodzących skutki wysokich cen energii, a także omówiono zaproponowane przez KE zalecenia w sprawie polityki gospodarczej w strefie euro na 2023 r. Arvils Ašeradens, łotewski minister finansów, przedstawił priorytety gospodarcze nowego rządu Łotwy. Jest to zwyczajowa praktyka w Eurogrupie, stosowana zawsze wtedy, gdy władzę w danym państwie strefy euro obejmuje nowy rząd. Z kolei Marko Primorac, minister finansów Chorwacji, udzielił informacji o stanie implementacji euro w tym kraju.

Ponadto członkowie Eurogrupy zapoznali się z wynikami śródkresowej wizyty przedstawicieli Międzynarodowego Funduszu Walutowego (MFW) w strefie euro, przeprowadzonej na podstawie zapisów artykułu IV umowy o MFW. Realizowany przez MFW przegląd sytuacji gospodarczej w strefie euro ma się zakończyć do połowy 2023 r.

2.2. Posiedzenie Eurogrupy 13 lutego

Podczas [posiedzenia](#) członkowie Eurogrupy wysłuchali prezentacji dyrektora Agencji UE ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki oraz dyskutowali o najnowszych wydarzeniach na rynkach energii.

Ponadto ministrowie wymienili poglądy na temat zmian zachodzących w ostatnich latach na rynkach pracy w strefie euro, wynikających między innymi z demografii oraz transformacji ekologicznej i cyfrowej. Rozmawiali także o wyzwaniach dla rynku pracy związanych z wysoką inflacją.

W związku z opublikowaniem zimowej prognozy gospodarczej KE członkowie Eurogrupy dyskutowali również na temat bieżącej sytuacji oraz perspektyw makroekonomicznych i finansowych, a także wynikających z nich skutków dla koordynacji polityki fiskalnej w strefie euro.

3. Rada Unii Europejskiej

3.1. [Posiedzenie](#) Rady ds. Gospodarczych i Finansowych 17 stycznia

W trakcie posiedzenia ministrowie rozmawiali o gospodarczych i finansowych skutkach agresji Rosji na Ukrainę oraz o realizacji pomocy makrofinansowej UE dla Ukrainy. W grudniu 2022 r. Rada i PE przyjęły przepisy umożliwiające pożyczanie Ukrainie dodatkowych 18 mld euro w 2023 r.²

Rada przyjęła zmieniającą decyzję wykonawczą w odniesieniu do planu odbudowy i zwiększania odporności Luksemburga.

Ponadto w ramach kolejnego cyklu semestru europejskiego Rada zatwierdziła konkluzje dotyczące *Rocznej analizy zrównoważonego wzrostu gospodarczego 2023, Sprawozdania w sprawie mechanizmu ostrzegania 2023*, a także zalecenie Rady w sprawie polityki gospodarczej w strefie euro³.

Podczas posiedzenia Szwecja zaprezentowała program prezydencji w sprawach gospodarczych i finansowych na najbliższe sześć miesięcy⁴.

3.2. Priorytety prezydencji szwedzkiej w obszarze gospodarczo-finansowym

Dnia 1 stycznia 2023 r. Szwecja po raz trzeci objęła półroczne przewodnictwo w Radzie UE. Zgodnie z przyjętym mottem: *Bardziej ekologiczna, bezpieczniejsza i bardziej wolna Europa*⁵, jej prezydencja będzie się koncentrować na czterech priorytetach: (i) bezpieczeństwo – jedność, (ii) konkurencyjność, (iii) zielona transformacja i transformacja energetyczna oraz (iv) wartości demokratyczne i praworządność.

Przewodnictwo Szwecji odbywa się w okresie, w którym perspektywy gospodarcze UE pogorszyły się w wyniku inwazji Rosji na Ukrainę. Prezydencja działa w warunkach dużej niepewności gospodarczej, wysokiej inflacji, poważnego kryzysu energetycznego oraz rosnących stóp procentowych, które ograniczają konsumpcję, produkcję i inwestycje. Celem prezydencji jest dążenie do efektywnego wykorzystania istniejących wspólnych instrumentów oraz do jedności w sytuacji, gdy rządy państw członkowskich działają pod presją. Zamierza przeciwdziałać negatywnym skutkom wyżej wymienionych zjawisk dla gospodarstw domowych i przedsiębiorstw. W [programie](#) prezydencji w obszarze gospodarczo-finansowym wskazano na następujące priorytety:

---

² Więcej na ten temat w „Przeglądzie Spraw Europejskich” z listopada–grudnia 2022 r.

³ Więcej na temat dokumentów w „Przeglądzie Spraw Europejskich” z listopada–grudnia 2022 r.

⁴ Więcej na ten temat w pkt 3.2.

⁵ *Grönare, säkrare och friare Europa.*

- **Wsparcie gospodarcze Ukrainy przez UE** w perspektywie krótkoterminowej (wsparcie płynności) oraz długoterminowej (odbudowa Ukrainy). Prezydencja zakłada, że także inne państwa sąsiadujące z UE (np. Mołdawia) mogą potrzebować wsparcia w 2023 r.
- **Wdrażanie reform i inwestycji w ramach instrumentu na rzecz odbudowy i zwiększania odporności**, przy uwzględnieniu realizacji planu *REPowerEU*⁶ oraz działanie na rzecz skutecznej realizacji semestru europejskiego.
- Pomoc w osiągnięciu **konsensusu w sprawie przeglądu unijnych ram zarządzania gospodarczego**. Prezydencja zamierza również podjąć prace nad tym, by **do 2024 r. zaprzestać stosowania ogólnej klauzuli wyjścia zawartej w pakcie stabilności i wzrostu**⁷.
- Zwiększanie wysiłków na rzecz **zwalczania prania pieniędzy i finansowania terroryzmu** dzięki postępom w negocjacjach w sprawie powołania nowego organu UE oraz tworzeniu zbioru przepisów w tej dziedzinie. Prezydencja nada także priorytet **stworzeniu otwartej i konkurencyjnej unii rynków kapitałowych** w celu wzmocnienia rynku wewnętrznego i przyspieszenia zielonej transformacji. Kluczowe jest zagwarantowanie **stałego wysokiego poziomu ochrony konsumentów i inwestorów** oraz pomoc w **zapewnieniu przejrzystości i stabilności rynku kapitałowego**.
- Kontynuowanie prac nad regulacjami **dotyczącymi funduszy i rynków instrumentów finansowych** oraz nad europejskim **jednolitym punktem dostępu do informacji finansowych i niefinansowych**. Planowane jest również rozpoczęcie dyskusji nad nowymi inicjatywami KE dotyczącymi **cyfrowego euro i ochrony konsumentów**.
- Podjęcie działań na rzecz zapewnienia prawidłowego, skutecznego stosowania **mechanizmu warunkowości**, mającego na celu **ochronę budżetu i interesów gospodarczych UE**. Prezydencja chce także przyspieszenia prac nad **przeładem przepisów finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego UE** („rozporządzenia finansowego”) pod kątem dostosowania ich do wieloletnich ram finansowych na lata 2021–2027 i Next Generation EU. Prezydencja zamierza kontynuować dyskusję na temat wniosku KE dotyczącego **nowych zasobów własnych**.
- Kontynuacja prac nad przeglądem **dyrektywy w sprawie opodatkowania energii** oraz wnioskiem dotyczącym nowych przepisów o **podatku VAT w epoce cyfrowej**.
- W **obszarze podatków bezpośrednich** wprowadzenie rozwiązań zapobiegających unikaniu opodatkowania, agresywnemu planowaniu podatkowemu i szkodliwej konkurencji podatkowej.
- Przyspieszenie prac nad **reformą unii celnej**.

⁶ REPower EU to plan KE polegający na uniezależnieniu Europy od rosyjskich paliw kopalnych na długo przed 2030 r. w związku z rosyjską inwazją na Ukrainę.

⁷ Ogólna klauzula wyjścia w ramach paktu stabilności i wzrostu ułatwia KE i Radzie UE koordynację polityki budżetowej w okresach poważnego pogorszenia koniunktury gospodarczej. Klauzula umożliwia KE i Radzie UE odejście od wymogów budżetowych, które normalnie miałyby zastosowanie, ale nie zawieszają procedur paktu stabilności i wzrostu. Uruchomienie klauzuli pozwala państwom członkowskim na czasowe odstępstwo od ścieżki dostosowania prowadzącej do osiągnięcia średniookresowego celu budżetowego, pod warunkiem że nie zagraża to stabilności fiskalnej w średnim okresie. Po raz pierwszy Rada UE (na podstawie wniosku KE) uruchomiła ogólną klauzulę wyjścia w marcu 2020 r. z uwagi na „poważne pogorszenie koniunktury gospodarczej w strefie euro lub w całej Unii” spowodowane kryzysem związanym z koronawirusem, aby zapewnić państwom członkowskim swobodę przyjmowania środków nadzwyczajnych mających poważne skutki budżetowe.

Od 1 stycznia rotacyjne przewodnictwo w Radzie UE objęła Szwecja, której priorytetami są: bezpieczeństwo, konkurencyjność, zielona transformacja i transformacja energetyczna, wartości demokratyczne i praworządność. Prezydencja działa w warunkach dużej niepewności gospodarczej, wysokiej inflacji, kryzysu energetycznego oraz rosnących stóp procentowych.

W ramach obecnego tria Szwecja jest ostatnim państwem, po Francji i Czechach, które objęło rotacyjną prezydencję w Radzie UE. W skład kolejnego tria, rozpoczynającego prace od 1 lipca 2023 r., wejdą: Hiszpania, Belgia i Węgry.

3.3. Posiedzenie Rady ds. Gospodarczych i Finansowych 14 lutego

Podczas [posiedzenia](#) przedstawiciele szwedzkiej prezydencji przedstawili stan prac nad bieżącymi wnioskami ustawodawczymi w dziedzinie usług finansowych. Członkowie Rady wymienili także poglądy na temat gospodarczych i finansowych skutków agresji Rosji na Ukrainę oraz skutków unijnych sankcji.

Ministrowie dyskutowali również o kierunkach reformy unijnych ram zarządzania gospodarczego, przedstawionych w [komunikacie](#) KE z listopada 2022 r. Omówili między innymi sposoby zapewnienia dostosowań fiskalnych na poziomie krajowym przy jednoczesnym utrzymaniu nadzoru wielostronnego, opartego na wspólnych regułach fiskalnych i wartościach referencyjnych. Dyskusja ta będzie kontynuowana podczas marcowego posiedzenia Rady Ecofin.

Ponadto Rada zatwierdziła zmiany w unijnym wykazie jurysdykcji niechętnych współpracy podatkowej. Z wykazu usunięto Barbados, Jamajkę, Macedonię Północną i Urugwaj oraz dodano do niego Brytyjskie Wyspy Dziewicze, Kostarykę, Rosję i Wyspy Marshalla. Obecnie w wykazie znajduje się 16 jurysdykcji: Anguilla, Bahamy, Brytyjskie Wyspy Dziewicze, Fidżi, Guam, Kostaryka, Palau, Panama, Rosja, Samoa, Samoa Amerykańskie, Trynidad i Tobago, Turks i Caicos, Vanuatu, Wyspy Dziewicze Stanów Zjednoczonych i Wyspy Marshalla.

4. Rada Europejska

4.1. Nadzwyczajne posiedzenie Rady Europejskiej 9 lutego

Nadzwyczajne jednodniowe [posiedzenie](#) Rady Europejskiej, które odbyło się 9 lutego 2023 r., poświęcono Ukrainie, gospodarce, migracji i innym kwestiom, między innymi dialogowi między Serbią a Kosowem oraz trzęsieniu ziemi w Turcji i Syrii.

W swoich [konkluzjach](#) Rada po raz kolejny potępiła rosyjską wojnę napastniczą przeciwko Ukrainie. Odnosnie do kwestii gospodarczych Rada podkreśliła znaczenie konkurencyjności i dobrobytu w perspektywie długoterminowej. Dla UE ważne jest wzmocnienie suwerenności strategicznej oraz przystosowanie bazy gospodarczej, przemysłowej i technologicznej do transformacji ekologicznej i cyfrowej. Rada zwróciła także uwagę na wykorzystanie całego potencjału jednolitego rynku do poprawy wydajności i konkurencyjności unijnej gospodarki.

5. Europejski Bank Centralny

5.1. Chorwacja w strefie euro

Od 1 stycznia 2023 r. Chorwacja jest dwudziestym państwem, które przystąpiło do strefy euro. Bank Chorwacji został członkiem Eurosystemu i – po okresie bliskiej współpracy – pełnoprawnym członkiem jednolitego mechanizmu nadzorczego⁸ oraz Jednolitej Rady ds. Restrukturyzacji i Uporządkowanej Likwidacji.

Zgodnie z [komunikatem](#) Europejskiego Banku Centralnego (EBC) Bank Chorwacji wpłacił pozostałą część swojego udziału w kapitale EBC oraz przekazał należną część rezerwowych aktywów walutowych. Od 1 stycznia br. chorwaccy kontrahenci Eurosystemu będą mogli uczestniczyć w prowadzonych przez EBC operacjach otwartego rynku. Na stronie internetowej EBC zostaną wkrótce opublikowane: wykaz instytucji kredytowych i oddziałów instytucji kredytowych w Chorwacji podlegających wymogom w zakresie rezerw obowiązkowych oraz wykazy oddziałów chorwackich instytucji kredytowych w innych państwach członkowskich UE, których walutą już jest euro. Dnia 28 października 2022 r. EBC ogłosił przyjęcie przepisów przejściowych dotyczących wymogów w zakresie rezerw obowiązkowych. Znajdujące się w Chorwacji aktywa, które spełniają wymogi, zostaną dodane do wykazu kwalifikowanych zabezpieczeń w strefie euro. Wejście Chorwacji do strefy euro spowodowało także zmiany udziałów w subskrybowanym kapitale EBC.

Dnia 30 grudnia 2022 r. KE [poinformowała](#), że od 1 stycznia 2023 r. rozpocznie się stopniowy proces zamiany waluty w Chorwacji z kuny na euro. Okres podwójnego obiegu trwał dwa tygodnie. Od jego zakończenia wszelkie płatności są dokonywane w euro. Od 1 stycznia br. 70% bankomatów wypłacało gotówkę w euro; kolejne dołączyły w ciągu dwóch tygodni. Bank Chorwacji z wyprzedzeniem zaopatrzył banki komercyjne w banknoty i monety euro, tak aby mogły zawczasu rozdystrybuować gotówkę. Kuny można bezpłatnie, po ustalonym kursie (1 EUR = 7,53450), wymieniać na euro w Agencji Finansowej (FINA) oraz w urzędach pocztowych do 31 grudnia 2023 r., a w bankach komercyjnych do 1 lipca 2023 r. (w bankach komercyjnych obowiązuje limit jednorazowej wymiany do 100 banknotów i 100 monet). Od stycznia 2024 r. Bank Chorwacji będzie dokonywać bezpłatnej wymiany banknotów kuny na euro bezterminowo, a monet – do 31 grudnia 2025 r. Ceny towarów i usług, podawane w obu walutach od 5 września 2022 r. do 31 grudnia 2023 r., powinny być uzupełnione czytelną informacją na temat kursu walutowego.

---

⁸ Od października 2020 r. Chorwacja uczestniczyła w mechanizmie bliskiej współpracy. W związku z tym EBC sprawuje obecnie bezpośredni nadzór nad pięcioma instytucjami istotnymi oraz kontrolę zwierzchnią nad 16 instytucjami mniej istotnymi w tym kraju, a przedstawiciel banku zasiada w Radzie ds. Nadzoru EBC.

5.2. Nowe wskaźniki klimatyczne

EBC opublikował 24 stycznia [raport](#) Komitetu do spraw statystyki ESBC pt. *Towards climate-related statistical indicators*. Zaprezentował w nim zbiór wskaźników klimatycznych opracowanych na potrzeby analizy wpływu ryzyka związanego z klimatem na sektor finansowy oraz monitorowania rozwoju zielonych i zrównoważonych finansów. Publikacja wpisuje się w [plan działań EBC](#)⁹ na rzecz uwzględnienia problematyki zmiany klimatu w polityce pieniężnej z lipca 2021 r. oraz ustalony wówczas [harmonogram prac](#). Prace nad wskaźnikami uwzględniono także w [agendzie klimatycznej EBC](#).

Zgodnie z [komunikatem](#) EBC przedstawione w raporcie wskaźniki wymagają dalszych prac statystyczno-analitycznych i dlatego autorzy raportu oznaczyli je jako eksperymentalne lub analityczne. Wskaźniki eksperymentalne spełniają dużą część wymagań co do jakości oficjalnych statystyk EBC, a wskaźniki analityczne cechuje między innymi niższa jakość. W ocenie EBC publikacja tych wskaźników rozpocznie szerszej zakrojoną dyskusję ze społecznością naukową oraz innymi kluczowymi interesariuszami na temat doboru i prezentacji danych dotyczących ryzyka związanego z klimatem i zieloną transformacją. EBC wraz z innymi bankami centralnymi zobowiązał się do kontynuowania prac nad metodyką i zbieraniem danych.

W dokumencie wyróżniono trzy grupy wskaźników statystycznych, opracowanych na podstawie danych ESBC lub innych publicznie dostępnych zbiorów danych. Są to:

- **Eksperymentalne wskaźniki zrównoważonego finansowania**, które ilustrują stan rozwoju rynku „zielonych” instrumentów dłużnych w strefie euro. Za pomocą tych wskaźników zostaną przedstawione informacje na temat środków pozyskanych na finansowanie projektów z dziedziny zrównoważonego rozwoju, co dostarczy wiedzy o zawansowaniu działań prowadzących do przejścia na gospodarkę zeroemisyjną. Dane z tego obszaru są istotne dla włączenia problematyki zmiany klimatu w opracowywanie i wdrażanie polityki pieniężnej EBC, a także dla analizy ekonomicznej i stabilności finansowej.
- **Analityczne wskaźniki pomiaru śladu węglowego portfeli instytucji finansowych**. Wskaźniki te przedstawiają poziom emisji dwutlenku węgla przedsiębiorstw niefinansowych, które można powiązać z instytucjami finansowymi poprzez papiery wartościowe oraz portfele kredytowe tych instytucji. Pomogą one ocenić rolę sektora finansowego w finansowaniu zielonej transformacji. Dane obejmują informacje na temat ekspozycji banków na wysokoemisyjnych kontrahentów. Pozyskane informacje posłużą do oceny ryzyka związanego z przejściem na gospodarkę niskoemisyjną w obszarze polityki pieniężnej, stabilności finansowej oraz nadzoru finansowego.
- **Analityczne wskaźniki ryzyka fizycznego związanego ze zmianą klimatu**. Obrazują one wpływ zagrożeń naturalnych spowodowanych zmianą klimatu, takich jak powódzie, wichury

---

⁹ Więcej na ten temat w „Przeglądzie Spraw Europejskich” z lipca 2021 r.

czy pożary, na portfele kredytów, obligacji i akcji. Dane z tego obszaru mają duże znaczenie dla nadzoru nad sektorem bankowym, analizy ekonomicznej oraz oceny oddziaływania zmiany klimatu na stabilność finansową.

Dodatkowo w publikacji zawarto informacje na temat zastosowanej metodyki oraz zidentyfikowano ograniczenia poszczególnych zbiorów danych, a także wskazano obszary dalszej analizy.

Przeprowadzona przez EBC analiza wskaźnikowa wykazała między innymi, że w strefie euro:

- Wolumen „zielonych” obligacji wzrósł ponad dwukrotnie w ciągu ostatnich dwóch lat i zwiększał się znacznie szybciej niż rynek obligacji w strefie euro.
- Większość wysokoemisyjnej działalności jest finansowana przez sektor bankowy.
- Zagrożenie wicherami powoduje, że znacznie zwiększa się ryzyko portfeli instytucji finansowych, jednak prawdopodobieństwo wystąpienia znacznych szkód z powodu wicher jest raczej niewielkie. Z kolei powodzie, choć występują jedynie w pasie wybrzeża i na terenach położonych w pobliżu rzek, powodują duże zniszczenia i straty.

5.3. Posiedzenie Rady Prezesów EBC 2 lutego

Rada Prezesów EBC na [posiedzeniu](#) 2 lutego 2023 r. ponownie podniosła trzy podstawowe stopy procentowe oraz zapowiedziała kontynuację cyklu podwyżek. Zgodnie z zapowiedzią z [posiedzenia](#) z 15 grudnia 2022 r. Rada zdecydowała także o warunkach zmniejszania portfela papierów wartościowych nabytych przez Eurosystem w ramach programu skupu aktywów (*asset purchase programme*, APP). Ponadto Rada wyraziła gotowość do dalszego dostosowywania narzędzi polityki pieniężnej w taki sposób, aby przywrócić docelowy poziom inflacji – 2% w średnim okresie. Dodatkowym wsparciem płynnej transmisji polityki pieniężnej pozostaje instrument ochrony transmisji (*transmission protection instrument*, TPI).

Podczas [konferencji prasowej](#) prezes EBC przedstawiła ocenę sytuacji gospodarczej.

Inflacja nieco się obniżyła, ale wciąż pozostaje wysoka. Według wstępnych obliczeń Eurostatu, przeprowadzonych na podstawie szacunkowych danych dla Niemiec, w styczniu inflacja w strefie euro wyniosła 8,5%, tj. obniżyła się o 0,7 pkt proc. w porównaniu z grudniem 2022 r. Spadek inflacji wynikał przede wszystkim z ponownego istotnego obniżenia się cen energii. Ceny żywności wzrosły, a silna presja cenowa utrzymuje się w całej gospodarce. Środki rządowe kompensujące gospodarstwu domowemu wysokie ceny energii tymczasowo osłabiają inflację w 2023 r.

Zgodnie ze wstępnymi szacunkami Eurostatu gospodarka strefy euro w czwartym kwartale 2022 r. wzrosła o 0,1%. Wynik ten świadczy o wyraźnym spowolnieniu aktywności gospodarczej od połowy 2022 r. Według przewidywań ekspertów EBC w najbliższym okresie utrzyma się osłabienie gospodarki. Wzrost gospodarczy strefy euro spowalniają: niska dynamika gospodarki światowej

oraz wysoki poziom niepewności geopolitycznej, szczególnie w związku z wojną w Ukrainie, a także wysoka inflacja i zacieśnienie warunków finansowania.

Podstawowe stopy procentowe EBC

Rada Prezesów podniosła podstawowe stopy procentowe EBC o kolejne 50 pkt bazowych. Od 8 lutego br. wynoszą one:

- 3,00% – stopa procentowa podstawowych operacji refinansujących,
- 3,25% – stopa kredytu w banku centralnym,
- 2,50% – stopa depozytu w banku centralnym na koniec dnia.

Jest to piąta z rzędu podwyżka stóp procentowych. Rada zapowiedziała, że będzie kontynuować podwyższanie stóp procentowych, aby przywrócić docelowy poziom inflacji – 2% w średnim okresie. W związku z utrzymującą się presją inflacyjną Rada zasygnalizowała kolejną podwyżkę stóp procentowych o 50 pkt bazowych na marcowym posiedzeniu w sprawie polityki pieniężnej. Utrzymanie stóp na podwyższonym poziomie przyczyni się, przez osłabienie popytu, do spadku inflacji i będzie zapobiegać rosnącym oczekiwaniom inflacyjnym. Skala podwyżek będzie zależała od aktualnych wyników gospodarczych.

Program skupu aktywów i nadzwyczajny program zakupów w czasie pandemii

Do końca lutego 2023 r. Rada Prezesów zamierza nadal w całości reinwestować spłaty kapitału z tytułu zapadających papierów wartościowych nabytych w ramach programu APP. Następnie od początku marca do końca czerwca portfel programu APP będzie zmniejszany średnio o 15 mld euro miesięcznie w wyniku jedynie częściowego reinwestowania spłat kapitału z tytułu zapadających papierów wartościowych. Dalsze tempo redukcji portfela zostanie określone w późniejszym terminie. Zgodnie z grudniową decyzją Rada doprecyzowała [warunki](#) zmniejszania portfela programu APP. Częściowe reinwestycje będą prowadzone zgodnie z dotychczasową praktyką reinwestowania. W przypadku programów skupu aktywów sektora prywatnego nastąpi stopniowe ograniczanie zakupów na rynku pierwotnym. Jeśli chodzi o zakupy obligacji przedsiębiorstw, preferowani będą emitenci, których działalność jest korzystniejsza dla klimatu. Pomoże to przeprowadzić stopniową dekarbonizację utrzymywanych przez Eurosystem portfeli obligacji przedsiębiorstw.

Co najmniej do końca 2024 r. Rada Prezesów zamierza reinwestować kapitał z tytułu zapadających papierów wartościowych nabytych w ramach nadzwyczajnego programu zakupów w czasie pandemii (*pandemic emergency purchase programme*, PEPP). W przyszłości wygaszanie portfela PEPP będzie się odbywać w sposób kontrolowany, żeby nie zaburzać odpowiedniego nastawienia polityki pieniężnej. Zgodnie z [decyzją](#) Rady Prezesów z 15 czerwca 2022 r. kapitał z tytułu zapadających papierów wartościowych z portfela PEPP będzie nadal reinwestowany elastycznie, tak aby zapewnić należyte funkcjonowanie mechanizmu transmisji polityki pieniężnej.

Operacje refinansujące

W miarę jak banki będą spłacać kwoty pożyczone w ramach ukierunkowanych dłuższych operacji refinansujących, Rada Prezesów będzie regularnie oceniać, jak ukierunkowane operacje pożyczkowe wpływają na nastawienie polityki pieniężnej.

5.4. Publikacja skonsolidowanych danych bankowych

EBC [opublikował](#) 9 lutego br. skonsolidowane dane dotyczące sektora bankowego w UE za okres do końca września 2022 r. Najnowsze dane dotyczą 311 grup bankowych oraz 2396 instytucji kredytowych (w tym oddziałów i filii podmiotów zagranicznych), co odzwierciedla niemal 100% aktywów sektora bankowego UE. Dane obejmują wiele rodzajów wskaźników opisujących: rentowność i efektywność, strukturę bilansu, płynność i źródła finansowania, jakość aktywów, obciążenie aktywów, adekwatność kapitałową oraz wypłacalność. Zgodnie z komunikatem we wrześniu 2022 r. całkowita wartość aktywów instytucji kredytowych mających siedziby na terytorium UE wzrosła o 5,4% – z 30,98 bln euro do 32,66 bln euro w ujęciu rok do roku. We wrześniu ubiegłego roku poziom kredytów zagrożonych w ujęciu rocznym spadł o 0,35 pkt proc., do 1,83%, średni poziom wskaźnika rentowności kapitału własnego w UE wyniósł 4,86%, a wskaźnika kapitału podstawowego Tier 1 (*common equity Tier 1 capital*, CET 1) – 14,99%.

5.5. Zmiany oprocentowania niektórych depozytów niezwiązanych z polityką pieniężną

Zgodnie z [komunikatem](#) prasowym z 7 lutego br. Rada Prezesów postanowiła zmienić górny limit oprocentowania depozytów sektora publicznego w Eurosystemie. Ma to zachęcić inwestorów do stopniowego i kontrolowanego zmniejszania wolumenu tych depozytów, a przez to zapewnić skuteczną transmisję polityki pieniężnej i prawidłowe funkcjonowanie rynków. Od 1 maja 2023 r. oprocentowanie¹⁰ będzie równe krótkoterminowej stopie dla euro (€STR) minus 20 pkt proc. Zmiana oprocentowania dotyczy także depozytów objętych zasadami świadczenia przez Eurosystem usług zarządzania rezerwami.

5.6. Opinie EBC na temat projektów krajowych i unijnych regulacji w zakresie bankowości centralnej i rynków finansowych

W ramach konsultacji projektów krajowych oraz unijnych aktów prawnych EBC opublikował w styczniu i lutym br. następujące [opinie](#):

- do projektu regulacji estońskiej dotyczącej systemów płatności i rozrachunku (CON/2023/1),
- do projektu dyrektywy w sprawie charakterystyki energetycznej budynków (wersja przekształcona) (CON/2023/2),

---

¹⁰ Od 14 września 2022 r. do 30 kwietnia 2023 r. górny poziom oprocentowania jest równy stopie depozytowej Eurosystemu lub krótkoterminowej stopie procentowej dla euro – w zależności od tego, która jest niższa. Więcej w „Przeglądzie Spraw Europejskich” z września 2022 r.

- do estońskiego projektu zmian ustawy o kasach oszczędnościowo-pożyczkowych w sprawie stopniowego wycofania kas (CON/2023/3),
- do projektu rozporządzenia zmieniającego rozporządzenia (UE) nr 260/2012 i (UE) 2021/1230 w odniesieniu do poleceń przelewu natychmiastowego w euro (EBC CON/2023/4),
- do cypryjskiego projektu ustawy w sprawie wyznaczenia banku centralnego Cypru jako organu właściwego organu dla celów wdrożenia aktów prawnych Unii (CON/2023/5).

6. Europejski Urząd Nadzoru Bankowego

6.1. Raport w sprawie wymogu pokrycia płynności

Europejski Urząd Nadzoru Bankowego (*European Banking Authority, EBA*) opublikował 13 stycznia 2023 r. kolejną edycję [raportu](#) na temat kształtowania się miar płynności finansowej w bankach UE. Wskaźniki pokrycia płynności (*liquidity coverage ratio, LCR*) zostały obliczone na podstawie danych pozyskanych od 324 banków z 27 państw UE i dwóch państw z Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG), według stanu na koniec czerwca 2022 r. Aktywa tych banków stanowiły 84,7% wartości aktywów sektora bankowego w UE.

Średni ważony poziom wskaźnika LCR dla badanych banków wyniósł 166% i w ujęciu r/r spadł o 9,5 pkt proc. Dla globalnych instytucji o znaczeniu systemowym (*global systemically important institutions, G-SII*) był niższy i wynosił 146%. W przypadku innych instytucji o znaczeniu systemowym (*other systemically important institutions, O-SII*) kształtował się na poziomie 172%, a w pozostałych instytucjach osiągnął 212%. We wszystkich bankach wartość wskaźnika kształtowała się powyżej wymaganego minimum 100%.

Spadek wskaźnika LCR wynikał przede wszystkim z niższej wyceny aktywów banków w pierwszej połowie 2022 r., co wiązało się ze wzrostem oczekiwań dotyczących podwyżek stóp procentowych i ogólnej zmienności rynku w związku z wyższymi odczytami inflacji. Zaobserwowano także znaczny odpływ gotówki netto w związku z wybuchem wojny w Ukrainie. Aby przeciwdziałać tym negatywnym zjawiskom, banki korzystały z płynności dostarczanej przez EBC oraz inne banki centralne (długoterminowe operacje refinansujące) i utrzymywały aktywa płynne o wysokiej jakości. Duże znaczenie dla kształtowania się płynności w bankach miała także utrzymująca się niepewność makroekonomiczna i niestabilna sytuacja na rynkach finansowych.

Banki w UE mają znacznie niższą płynność w walutach obcych, w szczególności w funtach szterlingach (GBP) i w dolarze amerykańskim (USD). Średnia wartość LCR dla tych walut wynosiła odpowiednio 86% i 96%. Zwiększa to podatność banków na zakłócenia na rynkach walutowych i może nadmiernie uzależnić je od narzędzi polityki prowadzonej przez EBC i inne banki centralne (np. walutowych linii swapowych). Badane banki nie przejawiały skłonności do znacznego zwiększenia buforów płynności dla walut obcych, co może podnosić ryzyko walutowe, np. podczas skokowej dewaluacji waluty.

6.2. Raport dotyczący minimalnego wymogu w zakresie funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowalnych

EBA opublikował 16 stycznia br. [raport](#) dotyczący minimalnego wymogu w zakresie funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowalnych (*minimum requirement for own funds and eligible liabilities,*

MREL). W odróżnieniu od wcześniejszych edycji tego raportu obecny prezentuje nie tylko ilościowe i jakościowe informacje dotyczące MREL, lecz także ocenę wpływu tego wymogu na działalność unijnych banków (*impact assessment*). Raport uwzględnia dane na koniec 2021 r. oraz decyzje w zakresie MREL wydane przez organy *resolution* do maja 2022 r.

Dominującą strategią *resolution* pozostaje strategia *bail-in*¹¹, przyjęta wobec największych banków, których łączne aktywa stanowią 77,3% aktywów unijnego sektora bankowego. Wobec mniejszych banków, których aktywa łącznie stanowią 3,5% aktywów unijnego sektora bankowego, przewidziano w ramach *resolution* zastosowanie strategii transferu¹². Pozostałe banki zostały zakwalifikowane do likwidacji w ramach standardowego postępowania upadłościowego.

Ilościowa i jakościowa analiza MREL obejmuje 245 podmiotów *resolution*¹³, dla których wyznaczono tzw. zewnętrzny MREL, oraz 133 podmiotów niebędących podmiotami *resolution*, dla których wyznaczono tzw. wewnętrzny MREL. Podmioty te reprezentują łącznie 77% aktywów unijnego sektora bankowego.

Średni poziom zewnętrznego MREL-TREA¹⁴ wyniósł 22,6% plus wymóg z tytułu połączonego bufora (*combined buffer requirement*, CBR) utrzymywanego ponad MREL na poziomie 3,3% TREA. Z kolei średni poziom MREL-TEM¹⁵ wyniósł 6,98%. Wysokość MREL zależy od kategorii i wielkości banków, np. banki, wobec których przyjęto strategię transferu, mają niższy poziom MREL (średnio 18,46% TREA) niż banki podlegające strategii *bail-in* (średnio 22,8% TREA). Wymóg podporządkowania, który określono dla 169 grup *resolution*, kształtował się przeciętnie na poziomie 18,5% TREA (łącznie z CBR). Z kolei średni poziom tzw. wewnętrznego MREL wyniósł 20,2% TREA plus CBR na poziomie 2,9%.

Zgodnie z dotychczasową praktyką EBA prezentuje także informacje dotyczące niedoboru MREL (*MREL shortfall*), który w porównaniu z poprzednim okresem sprawozdawczym spadł niemal o połowę. Na koniec 2021 r. całkowity niedobór zewnętrznego MREL wyniósł 33 mld euro i dotyczył 70 grup *resolution*, wśród których nie było żadnych G-SII. Ponadto w przypadku 61 banków stwierdzono niedobór wewnętrznego MREL, łącznie na poziomie 25,6 mld euro. Najmniejszy niedobór (7 mld euro) stwierdzono w odniesieniu do wymogu podporządkowania.

Banki w dalszym ciągu emitowały instrumenty, które kwalifikują się do MREL. W okresie od stycznia do grudnia 2021 r. banki wyemitowały takie instrumenty o wartości 206,9 mld euro, z czego 130,6 mld euro stanowił podrzędny dług uprzywilejowany (*senior non-preferred debt*), a 58,2

¹¹ Strategia *bail-in* oznacza przeprowadzenie *resolution* z wykorzystaniem narzędzia umorzenia lub konwersji długu.

¹² Strategia transferu polega na przeprowadzeniu *resolution* z wykorzystaniem narzędzia zbycia działalności, banku pomostowego lub wydzielenia aktywów.

¹³ Podmiot restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji (*resolution entity*) to podmiot, wobec którego planuje się zastosowanie narzędzi *resolution*.

¹⁴ MREL wyrażony jako odsetek łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko (*total risk exposure amount*, TREA).

¹⁵ MREL wyrażony jako odsetek miary ekspozycji całkowitej (*total exposure measure*, TEM).

mld euro dług podporządkowany. Banki wykazujące niedobór MREL wyemitowały jedynie 7,3 mld euro instrumentów zaliczanych na poczet MREL.

W dalszej części raportu EBA przedstawił wyniki analizy wpływu MREL na rynki finansowe i zdolność banków do emisji zobowiązań kwalifikowalnych, strukturę bilansów banków, a także na zysowność oraz akcję kredytową banków. Wprowadzenie MREL spowodowało przede wszystkim gwałtowny i znaczny wzrost emisji podrzędnego długu uprzywilejowanego, przy czym zobowiązania tego typu emitują głównie większe banki zlokalizowane w kilku krajach UE. Obowiązek spełnienia wymogu MREL spowodował także pewne dostosowania w strukturze pasywów unijnych banków, polegające na zwiększeniu udziału funduszy własnych oraz spadku udziału tych kategorii zobowiązań, które nie są zaliczane na poczet MREL. Ponadto EBA ocenił, że koszt zarówno wyemitowanych zobowiązań kwalifikowalnych, jak i dodatkowych emisji w celu usunięcia niedoborów MREL jest dla banków możliwy do udźwignięcia. Wstępne ostrożne analizy EBA sugerują także, że banki z wysokim poziomem wymogu MREL mogą być mniej skłonne do zwiększania akcji kredytowej.

6.3. Rozpoczęcie testów warunków skrajnych sektora bankowego w UE

W dniu 31 stycznia br. EBA [ogłosił](#) rozpoczęcie testów warunków skrajnych sektora bankowego w UE, a także opublikował końcową wersję [metodyki](#) oraz [scenariusze](#) (bazowy i szokowy), które będą obowiązywać w tegorocznych testach. Celem badania jest ocena odporności banków w UE na niekorzystne warunki rynkowe. Testy będą obejmować okres od 2023 do 2025 r. Podobnie jak w poprzednich edycjach zostaną przeprowadzone przy założeniu tzw. bilansu statycznego. Badanie obejmie 70 grup bankowych na najwyższym poziomie konsolidacji, których aktywa stanowią w sumie 75% sektora bankowego w UE i Norwegii. Z polskich banków w testach bezpośrednio wezmą udział Pekao SA oraz PKO BP SA. Wyniki badania mają zostać opublikowane pod koniec lipca br.

Scenariusz bazowy został przygotowany na podstawie prognoz makroekonomicznych krajowych banków centralnych z grudnia 2022 r. Scenariusz szokowy zakłada materializację identyfikowanych przez ESRB czynników ryzyka systemowego, uznawanych obecnie za najbardziej istotne dla stabilności sektora bankowego w UE. Bazuje na założeniu, że zwiększą się napięcia geopolityczne, czemu będzie towarzyszyć wzrost cen surowców oraz ponowne nasilenie się pandemii COVID-19. Czynniki te powodują wysoką inflację oraz negatywnie wpływają na konsumpcję prywatną i inwestycje. Pogorszenie prognoz gospodarczych odzwierciedlają: wyraźny globalny wzrost długoterminowych stóp procentowych, długotrwały spadek PKB oraz wzrost bezrobocia.

Scenariusz szokowy zakłada skumulowany (łącznie w ciągu trzech lat objętych badaniem) spadek realnego PKB o 6% na poziomie UE (w Polsce 5,5%) oraz wzrost stopy bezrobocia o 6,1 pkt proc. (w Polsce 8,1 pkt proc.) względem punktu wyjściowego. Inflacja w UE w całym analizowanym

okresie będzie wyższa od poziomu bazowego – o 3 pkt proc. w 2023 r. oraz o 1,5 pkt proc. w 2025 r. (w Polsce będzie wyższa niż w scenariuszu bazowym odpowiednio o 4,7 pkt proc. i 1 pkt proc.).

7. Europejska Rada ds. Ryzyka Systemowego

7.1. Raport Doradczego Komitetu Naukowego w sprawie dwóch instrumentów stosowanych przez banki centralne w kontekście stabilności finansowej

Europejska Rada ds. Ryzyka Systemowego (European Systemic Risk Board, ESRB) opublikowała 24 stycznia 2023 r. [raport](#) Doradczego Komitetu Naukowego (Advisory Scientific Committee, ASC), dotyczący dwóch instrumentów stosowanych przez banki centralne w kontekście utrzymania stabilności finansowej. Są to: *lender of last resort* (LOLR), czyli udostępnianie płynności w walucie krajowej, oraz *market making of last resort* (MMLR), czyli bezpośredni zakup/sprzedaż papierów wartościowych na rynku.

Autorzy raportu wskazują, że bank centralny wykorzystuje wspomniane instrumenty do realizacji powiązanych ze sobą celów: (1) kredytowania gospodarki realnej, (2) umożliwienia obrotu aktywami po cenach rynkowych oraz (3) zapewnienia prawidłowej transmisji monetarnej. Zwracają uwagę, że wraz ze zmianami natury ryzyka w systemie finansowym zwiększa się grupa instytucji, które mogą korzystać z rozwiązań LOLR oraz poszerza się katalog wykorzystywanego przy tym zabezpieczenia. Do instytucji depozytowych, zabezpieczających dostęp do LOLR aktywami najwyższej jakości, dochodzą instytucje niebankowe działające na różnych rynkach, np. fundusze inwestycyjne czy zakłady ubezpieczeń (tzw. *enhanced LOLR*), oferujące także inne zabezpieczenia. Podobna ewolucja nastąpiła w obszarze *enhanced MMLR*. Autorzy nie oceniają, czy wykorzystywanie tego typu narzędzi jest słuszne, jednak na podstawie analizy rozwiązań przyjętych na świecie wskazali pożądane cechy *enhanced LOLR* i *enhanced MMLR*. W szczególności:

- Bank centralny powinien być transparentny, tj. wyjaśniać cele i warunki stosowania instrumentów oraz uzasadniać uruchomienie *enhanced LOLR* / *enhanced MMLR*.
- Bank centralny powinien wspierać jedynie rynki uznawane za istotne. Celem jego interwencji powinno być minimalizowanie ryzyka dla stabilności finansowej, a nie polityka kredytowa.
- Jedynie podmioty nadzorowane powinny mieć dostęp do rozwiązań płynnościowych banku centralnego. W przypadku MMLR bank centralny powinien skupować aktywa od wszystkich chętnych i rozliczać transakcje, zapewniając jednocześnie przekazywanie aktywów i środków płatniczych (tzw. *delivery vs. payment*).
- Korzystanie z instrumentów wsparcia powinno być dobrowolne i umożliwiać podmiotom rynkowym inicjowanie transakcji zgodnie z zaproponowanymi im warunkami.
- Bank centralny powinien zapewnić ciągłą wycenę aktywów przyjmowanych jako zabezpieczenie w ramach LOLR oraz skupowanych w ramach MMLR.
- Zjawisko pokusy nadużycia (*moral hazard*) powinno być ograniczane przez oferowanie warunków pożyczek/skupu nieatrakcyjnych w normalnej sytuacji rynkowej.

- Wsparcie powinno być udzielane jedynie na czas niezbędny do przywrócenia równowagi na rynkach, a informacja o sposobie wycofywania się ze stosowania LOLR i MMLR powinna być przejrzysta.
- Odpowiednia komunikacja w zakresie LOLR i MMLR może powodować ograniczenie potrzeby korzystania z rozwiązań płynnościowych banku centralnego.
- Rynki finansowe powinny wiedzieć, czy ewentualne straty banku centralnego będą pokryte przez skarby państwa.

7.2. Raport i zalecenie ESRB w sprawie ryzyka na rynku nieruchomości komercyjnych

W dniu 25 stycznia br. ESRB opublikowała [raport](#) dotyczący zagrożeń na rynku nieruchomości komercyjnych (CRE) w EOG oraz [zalecenie](#) w sprawie ograniczania ryzyka na tym rynku.

Opublikowany raport jest kontynuacją edycji z 2015 r. i 2019 r. Wskazano w nim, że w wielu państwach EOG sektor CRE ma duże znaczenie dla stabilności systemu finansowego, gdyż ekspozycje na ten sektor mają znaczny udział w PKB oraz w aktywach banków i innych instytucji finansowych. Ponadto w finansowaniu tego sektora wykorzystuje się wysoką dźwignię finansową. W raporcie wskazano, że sektor CRE jest obecnie narażony na ryzyko cykliczne w związku z wysoką inflacją, zacieśnianiem warunków finansowania i gorszymi perspektywami wzrostu gospodarczego, co ostatecznie wpłynie na jego rentowność. Słabości sektora CRE mają również charakter strukturalny, który wynika z wpływu polityki klimatycznej na normy budowlane, zwiększenia znaczenia handlu elektronicznego oraz rosnącego popytu na elastyczne powierzchnie biurowe w związku z upowszechnianiem się pracy zdalnej. Zidentyfikowane napięcia mogą narastać w wyniku powiązań między państwami, jak też instytucjami finansowymi. W raporcie wskazano dostępne w państwach EOG instrumenty kapitałowe i makroostrożnościowe służące do przeciwdziałania ryzyku na rynku finansowym związanemu z segmentem CRE. Instrumenty te są zdefiniowane w unijnych regulacjach sektorowych lub regulacjach krajowych. Jednak tylko nieliczne z dostępnych narzędzi makroostrożnościowych stosuje się bezpośrednio w odniesieniu do ryzyka w sektorze CRE.

Wyniki analizy skłoniły ESRB do wydania zalecenia skierowanego do właściwych organów unijnych i krajowych, w tym organów makroostrożnościowych, organów nadzorczych oraz KE. Zalecenie zawiera następujące składowe:

- Zalecenie A, dotyczące monitorowania przez właściwe organy bieżących i potencjalnych czynników ryzyka systemowego na rynku CRE;
- Zalecenie B, aby w zależności od wyników monitoringu organy nadzorcze zapewniły stosowanie przez instytucje finansowe odpowiednich praktyk zarządzania ryzykiem związanym z finansowaniem rynku CRE;

- Zalecenie C, aby właściwe organy, biorąc pod uwagę wyniki monitoringu i dostępne narzędzia, zapewniły odporność instytucji finansowych na ryzyko wynikające z rynku CRE;
- Zalecenie D, aby KE przeprowadziła ocenę istniejących regulacji makroostrożnościowych w UE pod kątem ich ewentualnego uzupełnienia oraz zapewniła stosowanie przez różne instytucje finansowe zaangażowane w rynek CRE spójnych zasad dotyczących ograniczania ryzyka związanego z tym rynkiem.

Pierwszy raport z wykonania Zalecenia A ma być przekazany przez jego adresatów PE, Radzie, KE i ESRB do 31 marca 2024 r., a drugi do 31 marca 2026 r. Sprawozdania z realizacji Zaleceń B i C powinny zostać przekazane tym instytucjom przez odpowiednie organy do 31 marca 2026 r. Z kolei do 31 grudnia 2026 r. KE powinna dostarczyć PE, Radzie i ESRB raport dotyczący Zalecenia D.

7.3. Raport na temat ograniczania ryzyka cybernetycznego

Europejska Rada ds. Ryzyka Systemowego (European Systemic Risk Board, ESRB) opublikowała 14 lutego br. kolejny¹⁶ [raport](#) analizujący możliwości pomiaru ryzyka cybernetycznego i zarządzania nim. W wyniku wojny Rosji z Ukrainą nasiliły się ataki cybernetyczne w UE, w tym w sektorze bankowym, co może zagrażać stabilności finansowej. W związku z tym ESRB postanowiła zwiększyć wymianę informacji o incydentach w cyberprzestrzeni między instytucjami unijnymi i krajowymi. Opracowano również wstępną koncepcję testów odporności systemu finansowego na materializację tego ryzyka. Testy służyłyby ocenie reakcji systemu finansowego na cyberatak oraz jego zdolności do zachowania stabilności i dalszego pełnienia kluczowych funkcji ekonomicznych w tej sytuacji. Stworzono również koncepcję tzw. granicznego punktu tolerancji ryzyka cybernetycznego. Gdy ten punkt zostanie osiągnięty, ryzyko to zaczyna mieć wymiar i skutki systemowe. Koncepcja ta umożliwi lepszą identyfikację incydentów cybernetycznych i pomiar ich skutków.

ESRB opublikowała raport analizujący możliwości pomiaru i zarządzania ryzykiem cybernetycznym, które nasiliło się w ostatnim okresie. ESRB postuluje między innymi zwiększenie wymiany informacji o incydentach w cyberprzestrzeni oraz testowanie odporności systemu finansowego na materializację tego ryzyka.

Ponadto dokonano przeglądu instrumentów makroostrożnościowych i tych z zakresu zarządzania kryzysowego, które potencjalnie mogłyby służyć ograniczaniu systemowego ryzyka cybernetycznego. ESRB podkreśla, że pierwszą linią obrony jest odporność operacyjna każdej instytucji finansowej, lecz niezbędne są dalsze prace i koordynacja działań w tym zakresie na poziomie UE. W szczególności ESRB zachęca do wypróbowania i pilotażowego wdrażania testów odporności

---

¹⁶ Poprzedni raport opublikowany w 2020 r. był poświęcony ryzyku cybernetycznemu. Więcej na temat tego raportu: „Przegląd Spraw Europejskich” styczeń–marzec 2020 r.

systemu finansowego na cyberataki, operacjonalizacji koncepcji „granicznego punktu tolerancji”, a także do dalszych prac nad narzędziami ograniczania tego ryzyka.

Zapowiedzi wydarzeń w marcu 2023 r.

Data	Wydarzenie
13–16 marca	sesja plenarna Parlamentu Europejskiego
16 marca	posiedzenie Rady Prezesów EBC z decyzją w sprawie polityki pieniężnej
14 marca	posiedzenie Rady do Spraw Gospodarczych i Finansowych
29 marca	posiedzenie Rady Prezesów EBC bez decyzji w sprawie polityki pieniężnej
30 marca	posiedzenie Rady Generalnej Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego

Spis skrótów

ASC	Advisory Scientific Committee, Doradczy Komitet Naukowy
CBR	<i>combined buffer requirement</i> , wymóg z tytułu połączonego bufora
CET 1	<i>common equity Tier 1 capital ratio</i> , wskaźnik kapitału podstawowego Tier 1
CRE	<i>commercial real estate</i> , rynek nieruchomości komercyjnych
EBC	Europejski Bank Centralny
EOG	Europejski Obszar Gospodarczy
ESBC	Europejski System Banków Centralnych
ESRB	European Systemic Risk Board, Europejska Rada ds. Ryzyka Systemowego
FINA	Financial Agency, Agencja Finansowa
G-SII	<i>global systemically important institutions</i> , globalne instytucje o znaczeniu systemowym
IATA	International Air Transport Association, Zrzeszenie Międzynarodowego Transportu Lotniczego
KE	Komisja Europejska
KPO	krajowy plan odbudowy
LCR	<i>liquidity coverage ratio</i> , wskaźnik pokrycia płynności
LOLR	<i>lender of last resort</i> , udostępnianie płynności w walucie krajowej

MFA+	<i>macro-financial assistance</i> , program pomocy makrofinansowej UE dla Ukrainy
MFW	Międzynarodowy Fundusz Walutowy
MREL	<i>minimum requirement for own funds and eligible liabilities</i> , minimalny wymóg w zakresie funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowalnych
MREL-TEM	minimalny wymóg w zakresie funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowalnych wyrażony jako odsetek miary ekspozycji całkowitej (<i>total exposure measure, TEM</i>)
MREL-TREA	minimalny wymóg w zakresie funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowalnych wyrażony jako odsetek łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko (<i>total risk exposure amount, TREA</i>)
NGEU	Next Generation EU, programu odbudowy gospodarczej Unii Europejskiej po pandemii COVID-19
O-SII	<i>other systemically important institutions</i> , inne instytucje o znaczeniu systemowym
PE	Parlament Europejski
PEPP	<i>pandemic emergency purchase programme</i> , nadzwyczajny program zakupów w czasie pandemii
PKB	produkt krajowy brutto
RRF	Recovery and Resilience Facility, Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności
TPI	<i>transmission protection instrument</i> , instrument ochrony transmisji

---

www.nbp.pl

